

Становище

за дисертационен труд

„Среда за управление на компютърно подпомагани учения по гражданска сигурност”

за присъждане на образователната и научна степен „доктор”

на Иrena Николова

Актуалност на разглеждания проблем. Съвременната международна обстановка предполага преход от епохата на глобалните конфликти към епоха на локални конфликти, кризи и извънредни ситуации. Предотвратяването на такива конфликти и адекватната реакция при възникването им изисква съвместни действия между отговорни ведомства и лица, взаимодействие и координация на управленските структури, изграждане на съвместни системи за управление при кризи. Съвременните информационни технологии предоставят огромни възможности за събиране, сортиране и обработка на информация от различни източници. Съвместно с комуникационните системи, тези технологии могат да предоставят необходимата част от информацията на определено място в точно избран момент време с което се осигурява на всяко ниво информационната база за взимане на обосновани и ефективни решения. Работата с тези системи изисква, обаче, определено ниво на подготовка на кадрите. Една от основните цели на всяко модерно общество е развитие и подготовка на професионално подгответи кадри осигуряващи адекватна, ефективна и навременна реакция в такава обстановка. Компютърно – подпомаганите учения (КПУ) са най-добрия инструмент за осъществяване на висококачествено обучение на ниска цена и намаляване на нивото на риска, свързан с провеждане на реални учения. Те са средство за проверка на нивото на подготовката на кадрите, тестване на актуалността на законите и правилниците, създаващи правната основа за реакция на при извънредни ситуации. Ефективността на КПУ се определя преди всичко от качеството на управлението им. Проблемите на управлението на КПУ са многобройни и сериозни. Те са в центъра на вниманието на дисертационната работа „Среда за управление на компютърно подпомагани учения по гражданска сигурност” Иrena Николова.

Основната теза на докторанта е, че проблемите на управлението на КПУ могат до голяма степен да бъдат решени чрез прилагане на съвременни, гъвкави методи и модели за проектно управление. Това ще осигури отчитане на реализацията и усвояването на средствата по проекта, знанията и способностите за работа в

екип, ще спомогне за информационното осигуряване на проектите, за оценяване на риска при реализацията им. Добрата методология увеличава шансовете за успех и достигане планираните цели на проекта. Средата за управление на проекти се използва за координация на ресурсите с оглед постигане на предвидими резултати. Темата на дисертацията е актуална и резултатите от нея могат да бъдат широко използвани и в други области.

Съдържание на дисертационната работа. Дисертационната работа съдържа 245 страници текст, от които основното изложение е 221 страници, 41 фигури и 13 таблици, разпределени в увод и 4 глави. Към дисертационната работа има и 6 приложения. В увода е обоснована целта на дисертационния труд и основните произтичащи задачи. Описан е обектът на изследване и използвания методически апарат. В първа глава "Обзор, оценка и анализ на проблемите в управлението на компютърно подпомагани учения по гражданска сигурност" е направен общ преглед на кризите и историческото развитие на КПУ в България, направена е класификация на проекти, програми и потфолио и са включени 2 страници за управление на проекти. Първа глава има обзорен характер и включва оценка и анализ на проблемите в управлението на КПУ по гражданска сигурност. Във втората глава са разгледани основните използвани подходи, методи и средства при създаване на среда за управление на КПУ. В глава III е представен предложенията от докторанта теоретичен модел на среда за управление на КПУ по гражданска сигурност. Последната четвърта глава описва приложението на средата за управление на КПУ в учения, проведени на територията на Българи по гражданска сигурност. Дисертационната работа се отличава с ясен стил на изложението достигащ на места до детайлност, характерна за учебно пособие, а не на дисертационен тезис. Общото описание на проблема и на добре познати методи и средства заема обширна част от дисертационната работа и я разширява ненужно до повече от 250 страници. Списъкът на използваната и цитирана в текста литература включва 55 заглавия на български език, 17 на руски и 72 на английски. Цитирани са също така и 21 WEB източника. Обработена е информацията от 21 проведени учения.

Публикации по дисертационната работа. Докторантът е приложил справка за 11 публикации. В пет от цитираните публикации не са посочени страници, като само в две от тях е отбелязано, че са под печат. Следователно броят на публикациите следва да се редуцира на 8. От тези 8 публикации седем са написани в съавторство и една е самостоятелна. Няма протоколи за установяване на приносната част на докторанта в съвместните публикации. Самостоятелната публикация е в международно списание. До сега има установено едно цитиране. От гореизложеното следва, че основните приноси на дисертацията са публично достояние и изискванията на законите и правилниците, касаещи условията за

придобиване на научни степени са спазени. Силна положителна страна на работата е използването на получените резултати в учения с вътрешни и международни участници, което дава основание да се смята, че получените резултати са валидирани.

Забележки по дисертационната работа. Условно забележките са разделени на две групи. Първата група (А) касае изложението като синтаксис, неправилна или некоректно използване на думи и фрази и други подобни. Втората група (Б) забележки е по съдържанието на работата.

А)

1. Стр.10: „Един от международно утвърдения способ”, „линейното мислене”, „Постмодерната”
2. Стр.13: „реинженеринг”
3. Стр.15: „Генеричен подход за анализ...”
4. Стр.16: „Сложна вероятностна система”
5. Стр. 25: „между”
6. Стр.26: „спред”, „на на”
7. Стр. 32: „брифинга на др. Ханс Дженс”
8. Стр. 35: „Граждански сигурност”
9. Стр.39: „комплекса от работа”
10. Стр. 50 „Постигането ... се осъществяват”
11. Стр. 67: „Remuneration”
12. Стр. 93: „на всеки експерт се прави самооценка”
13. Стр. 95: „теоритико”
14. Стр. 148: несвързан текст в първия параграф
15. Стр. 155: „батерия от физиологични тестове”

Б)

Слабост на дисертацията е, че тя звути като курс лекции без ясно обосноваване и доказване на теза. Необходимо е кратко (с необходимите цитирания), ясно и конкретно описание на знанието на което се стъпва и какво ново се предлага.

Заключение. Въпреки направените забележки, гореизложеното ми дава основание за положителна оценка и предлагам почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор” на Иrena Тодорова Николова по направление 4.6. „Информатика и компютърни науки”.

29.09.2011 г.

София

Рецензент:

/Кирил Алексиев/